

UZ 70. GODIŠNJICU ŽIVOTA DRA IVANA OČAKA

Dr Ivan Očak, znanstveni savjetnik našega Zavoda rođen je u radničkoj obitelji u Vrdniku 2. siječnja 1920. godine. Tu je započeo i u Zagrebu završio osnovnu školu. Nakon male mature i 4-godišnje Obrtno-industrijske škole u željezničkoj radionici u Zagrebu položio je privatno i dva razreda Trgovačke akademije. Radio je najprije kao kovinotokar u Željezničkoj radionici, a od 1941. do 1945. aktivno je sudjelovao u narodnooslobodilačkoj borbi. U listopadu 1943. god. teško je ranjen. Liječio se u partizanskim bolnicama i od veljače 1944. u Italiji (u Tarantu i Kocanu) do kraja 1944. godine. Vratio se u zemlju u studenom iste godine, a u svibnju 1945. došao u Zagreb gdje je određen na dužnost prvog pomoćnika direktora Generalne direkcije željeznica Hrvatske. Već u kolovozu bio je poslan kao »hrvatski kadar« u Beograd za načelnika personalnog odjela Ministarstva saobraćaja FNR Jugoslavije.

S obzirom da mu se pogoršalo zdravstveno stanje kao posljedica ranjavanja, poslan je u listopadu 1945. godine u Moskvu na liječenje. Iz Glavne vojne bolnice Crvene armije otpušten je u prosincu 1948. godine, nakon više od tri godine liječenja. Po izlasku iz bolnice ostvarila mu se davna želja da studira povijesne znanosti. Godine 1953. diplomirao je s odličnim uspjehom na Historijskom fakultetu Moskovskog državnog univerziteta »Lomonosov«. Kao odličan student ostavljen je još na trogodišnjoj aspiranturi na katedri historije Južnih i Zapadnih Slavena na istom fakultetu. Nakon završene aspiranture uspješno je obranio kandidatsku dizertaciju na temu:

»Učešće Jugoslavena u borbi za pobjedu sovjetske vlasti u Rusiji 1917—1921. godine«. Objavljena je kao knjiga u Moskvi 1966. godine i u prijevodu na hrvatsko-srpski jezik u Beogradu godinu dana kasnije.

Nakon završene aspiranture predloženo mu je da ostane na katedri što je i prihvatio. Tu je prošao put od mlađeg znanstvenog radnika, asistenta, starijeg predavača i docenta. Na katedri za povijest je radio do rujna 1972. godine kad je bio uhapšen i isključen s Univerziteta, navodno, zbog »lošeg vladanja«.

Njegov nastavnički rad sastojao se iz predavanja predmeta novije povijesti Južnih Slavena (naroda Jugoslavije i Bugarske), predavanja povijesti Jugoslavije od 1918—1970. za specijaliste i sve studente druge i treće godine. Za specijaliste od treće godine do pete predavao je nekoliko kolegija. »Jugoslaveni u Oktobru«, »NOB u jugoslavenskih naroda« i dr. Osim toga, predavao je i predmete: »Historiografija Južnih Slavena« i »Nauka o izvorima Južnih Slavena«. Kao posebne kolegije predavao je teme svojih istraživanja. Posebno je od 1963. do 1972. priredio i predavao kolegij arhivistike i arheografije. Te kolegije slušali su studenti IV. i V. godine. Bio je također rukovodilac arhivske prakse i vodio seminar srednjovjekovne povijesti Južnih Slavena.

Na fakultetima filološkom i žurnalistike u Moskvi predavao je također povijest jugoslavenskih naroda. Osim predavanja obavljao je i dužnost mentora doktorantima i bio konsultant za pitanja naše povijesti na Historijskom fakultetu u Moskvi.

Uz opsežan nastavnički rad bavio se i znanstveno-istraživačkom djelatnošću. Prva mu je tema bila: Rusko-južnoslavenske revolucionarne i druge veze (druga polovica XIX. i početak XX. stoljeća). Otkrio je nove, dotad nepoznate podatke o tim vezama počam od 80-tih godina 19. stoljeća. Naime, smatralo se dotad da sa odlaskom srpskih socijalista-utopista iz Rusije, osobito Svetozara Markovića i Sretena Žujovića, nije bilo više veza i kontakta, naročito ne poslije atentata na cara Aleksandra 1881. godine. Arhivski materijali koje je Očak pronašao u arhivima Lenjingrada i Moskve pokazivali su obratno. Dokazao je postojanje veza južnoslavenskih revolucionara i sa socijal-demokratskim organizacijama Plehanova, 80-tih i 90-tih god. XIX. st. (V. Pelagić, M. Cenić, M. Ilić i dr.).

Druga tema koju je istraživao bila je: Sudjelovanje predstavnika naših naroda u oktobarskoj revoluciji i u borbi za pobjedu sovjetske vlasti. Ta se tema tada u sovjetskoj historiografiji smatrala otkrićem. Njeno izučavanje dovelo ga je do pitanja o sudbini bivših oktobaraca, o prenošenju lenjinskih ideja u Jugoslaviju. Tako je nikla tema njegove doktorske disertacije koja je bila formulirana na slijedeći način: »Borba jugoslavenskih internacionalista za ideje Oktobra u Jugoslaviji 1918—1921«. Doktorska disertacija bila je također objavljena 1976. godine u Jugoslaviji. Ove dvije prve teme rađene su isključivo na materijalima mnogobrojnih sovjetskih arhiva (Moskva, Kijev, Lenjingrad, Odesa, Užgorod) i u manjoj mjeri jugoslavenskih.

Treća tema: Naši ljudi u međunarodnom radničkom i komunističkom pokretu između dva rata. U okviru nje obradio je niz biografskih portreta ljudi koji su bili u emigraciji i aktivno su sudjelovali čak u najvišim forumima međunarodnog radničkog pokreta. Takvi su bili, da spomenemo samo neke: Vladimir Copić, Josip Čižinski — Gorkić, Braća Cvijići, Gustav Barabaš i dr. koji su tragično nestali u Staljinskim čistkama. Uz njih je

obrađivao i biografije heroja NOR-a kao što su Marko Orešković, Rade Končar, Pajo Gregorić i dr.

Četvrta mu je tema: Pitanja historiografije, političkih procesa, narodno-oslobodilačke antifašističke borbe za vrijeme drugog svjetskog rata itd.

Posebnu grupu njegovih historijskih interesa čini publikatorski rad. Na samom početku svojih istraživanja u sovjetskim arhivima otkrivao je bogatu građu koju je trebalo uvesti u povijesna istraživanja. Naime, radio je u svima velikim i malim sovjetskim arhivima i nalazio u njima izvanredno blago važno za našu povijest. Već krajem 50-tih godina počeo je i kasnije nastavio sa objavljivanjem i dokumenata nepoznatih pisama V. Pelagića, Mite Cenića, Vladimira Čopića, A. B. Šimića, F. Filipovića, Marka Oreškovića i dr.

Očak se bavio također i prevodilačkim radom. Preveo je na ruski jezik četiri knjige.

Sumirajući u najkraćim crtama Očakov više nego tridesetogodišnji znanstveni i nastavničko-pedagoški rad, možemo zaključiti da je učinio vrlo mnogo u izvanredno teškim i složenim prilikama u SSSR-u odakle se vratio 1973. nakon 28 godina emigracije. Međutim, punih osam godina nije dobio odgovarajuće zaposlenje u zemlji i u to vrijeme bavio se publicističkim i znanstvenim radom kako bi mogao preživjeti. Tek 1980. počeo je raditi kao znanstveni savjetnik u Odjelu za hrvatsku povijest Centra za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu, danas Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Na istom fakultetu sada predaje arhivistiku na Odsjeku za informatiku (od 1988).

Kad uspoređujemo ta dva perioda njegova života i rada u emigraciji u SSSR-u i od 1973. godine u zemlji, onda dolazimo do zanimljivog zaključka da je njegov rad u Jugoslaviji ipak bio uspješniji. Naime, za 20 godina nastavničkog i znanstvenog rada u Moskvi na Univerzitetu »Lomonosova« uspio je objaviti svega tri knjige i oko 80 radova, dok je za 16 godina u zemlji objavio 17 knjiga i preko 140 znanstvenih i drugih radova.

O opsežnosti, raznolikosti i važnosti Očakova znanstveno-istraživačkog, stručnog i publikatorskog rada sud će dati vrijeme i historiografija, a mi ćemo uz njegov sedamdesetljetni životni jubilej ustvrditi da je prikupio i istražio vrlo mnogo građe, da je također publicirao kao rijetko tko i da u pripremi ima nekoliko studija i monografija, pa možemo očekivati i nove priloge. Na koncu ćemo samo konstatirati da je njegov prilog istraživanju rusko-južnoslavenskih i sovjetsko-južnoslavenskih odnosa nezaobilazan. To se posebice odnosi na hrvatsko-sovjetsku sastavnicu tih odnosa koja do njega gotovo da i nije postojala.

BIBLIOGRAFIJA RADOVA DRA IVANA OČAKA

Napomena:

Knjige i brošure su u ovoj bibliografiji napisane velikim slovima. Neki radovi, koji su objavljivani u SSSR-u ovdje su navedeni bez stranica, jer nije bilo moguće provjeriti, isto je i s točnim nazivom nekih zbornika, koje nismo imali ovdje. Osim toga, iz objektivnih razloga (prilikom prinudne selidbe iz SSSR-a propale su neke bibliografske kartice za 1960. i 1970.

g.), pa se prema tome može reći da ova bibliografija nije potpuna. Suautorstvo je posebno označeno. Radovi na stranim jezicima su transkribirani latinskičkim pismom prema ovdašnjim pravilima. Sb. i zb. su skraćenice za zbornike, a rec. za recenzije i prikaze.

Godina: 1956.

1. Iz istorii rusko-serbskih revoljucionnyh svjazej konca XIX i načala XX vv. »Istoričeskij arhiv«, Moskva, 1956. No. 3, 207—209.

2. Položenije i borba rabočego klasa Serbii v period 1905—1907. »Vjestnik Moskovskogo universiteta«, No. 1;2 ar.

3. Dokumenty o rusko-serbskih revoljucionnyh svjazaxh 80-tih godov XIX v. »Kratkije soobščeniya Instituta slavjanovedeniya AN SSSR«, Moskva, str. 64—77 (Ovaj rad je objavljen pod pseudonimom I. D. Ivanov).

4. Neopublikovanyje dokumenty bosnijskogo revoljucionera V. Pelagića. »Moskovskij universitet«, 28. VI 1956. No. 39.

1957.

5. Iz istorii učastija jugoslavjan v borbe za pobjedu sovjetskoj vlasti v Rossii (1917—1921), sbornik: »Oktjabrskaja revoljucija i zarubežnyje Slavjanskije narody«, Moskva, »Nauka«, 1957, 271—327.

6. Iz istorii rusko-serbskih revoljucionnyh svjazej v 80-h godah XIX v. sb.: »Obščestvenno-političeskije i kuljturnyje svjazy, narodov SSSR i Jugoslavii Izd. AN SSSR, Moskva, 107—156.

1958.

7. UČASTIJE JUGOSLAVJAN V BORBE ZA POBJEDU SOVJETSKOJ VLASTI V POSSII (1917—1921). Avtoreferat dissertacii na soiskaniye učenoj stepeny kandidata istoričeskikh nauk. Moskva, 1958, 15.

8. Rec. Ferdo Čulinović, Otkliki Oktjabrskoj revoljucii v jgoslavskih zemljah. »Istorija SSSR«, Moskva, 1958. No. 2, 189—193.

9. Prijevod. Obrašćenije T. Kaclerovića: V zaščitu Oktjabrskoj revoljucii, »Novaja i novejšaja istorija«, Moskva, 1958. No. 2; 1/2 ar.

10. Novyje materijaly V. Pelagića, »Slavjanskij arhiv«, 270—302.

1959.

11. Položenije proletarskih mass i rabočeje dviženije v Horvatii i Slavonii v konce XIX v, sb. »Meždunarodnoje rabočeje dviženije« (?) Moskva, 2 ar.

12. Dzialalnošč serbskijego revoljucionisty Andra Bankowicza v Polsce w latach 1885—1886, »Z pola walki«, Warszawa, 1959, No. 37, 56—64.

13. Prijevod: Ferdo Čulinović, Krestjanskije vosstanija v Horvatii. Moskva, 1959. 245, (Suautor J. V. Bromlej).

1961.

14. Problemy velikoj oktjabrskoj revoljucii v sovremennoj jugoslavskoj literatury, sb. »Velikaja oktjabrskaja revoljucija i zarubežn mir«. »Moskva, 1961, 11,5 ar.

15. Serbskij revoljucionner Andra Bankovič v Rossii i Poljše 1885—1886, »Vjestnik Moskovskogo universiteta«, No. 2, 43—57.

16. Revoljucionata dejnost na blgarskite komunističeski grupi v Rosija prez perioda na velikata oktombrijska socijalističeska revoljucija, »Istorija i geografija«, Sofija, 1961. No. 5.

17. Novyje danyje o svjazah serbskogo revoljucionera V. Pelagiča s Rosijej vo vtoroj polovine 60-h godov XIX veka, »Slavjanskij arhiv«, Izd. AN SSSR 1961, 161—199, (Suautor D. Popliko).

1962.

18. Vopros ob učastij Južnyh slavjan v borbe za pobeđu sovjetskoj vlasty v Rossii (1917—1921) v istoriografii. »Tezy dopovidej«, Užgorod, 1962.

19. Dokument o A. Hebrangu. Zbornik: »Meždunarodnaja solidarnost trudjaščihsja v borbe za mir i nacionalnoje osvoboždenije protiv fašistskoj agresсии, za poljnoje uničtoženije fašizma v Evrope i Azii (1938—1945)«. Moskva, »Sovjetskaja Rossija«, 1962, 1 ar.

20. Andra Banković, »Sovjetskaja istoričeskaja enciklopedija« (SIE), Moskva, 1962, Tom 2, 111.

1963.

21. Iz istorii jugoslavsko-sovjetskogo bojevogo sodružestva v period vtoroj mirovoj vojny (1941—1945) (Pervaja jugoslavskaja brigada SSSR) Zbornik »Doklady naučnoj konferencii na temu kolonijalnaja politika imperijalističeskikh deržav na Balkanah i bližnjem Vostoke«. Kišinjev, 1963.

22. Istorija Južnyh i Zapadnyh slavjan. Metodičeskije ukazanija dlja studentov zaočnikov gosudarstvennyh univerzitetov, Moskva, 1963., 38, (Suautori: T. Islamov i I. A. Voronkov).

23. Revolucionari u vojničkim šinjelima, »Rad«, Zagreb, 31, VIII. 1963.

24. Nikola Grulović, Moskva 1963., SIE, tom 4, 848.

25. Dimitrije Davidović, SIE, tom 4, 929.

26. Rec. J. A. Pisarev, Osvoboditelnoje dviženije jugoslavskih narodov Austro-Vengrii 1905—1914, »Voprosi istorii«, Moskva, 1963., No. 1, 136—139. (Suautor T. M. Islamov)

1964.

27. DANILO SRDIČ-KRASNYJ KOMANDIR, Moskva, 1964, 79.

28. Bojevoje sodružestvo, »Novaja i novejšaja istorija«, Moskva, 1964.

29. Učastije jugoslavov v partizanskom dviženii v SSSR v gody vtoroj mirovoj vojny (1941—1945). Sb. »Vtoraja mežduzovskaja konferencija po istorii slavjanskih stran«, oktjabr 1964. Velikije Luki, 1964., 21—23.

30. Dragojević, SIE, Moskva, 1964, tom 5, 319.

31. Prijevod: M. D. Grmek, Gerontologija. Učenje o starosty i dolgoletiju. Moskva, 1964, 131.

1965.

32. JUGOSLOVEN SRDIČ-CRVENI GENERAL. Beograd, 1965., 208. (Suautor M. Marić).

33. Jugoslavjanskije komunističeskije grupy RKPb/v 1918. Sb. »Internacionalisty v bojah za vlast sovjetov«, Moskva, 1965., 236—254.

34. Jugoslavjanskij revolucionij sojuz na Ukraini (1917. r.) »Ukrainskij istoričnij žurnal«, Kijev, 1965., No. 3, 85—96.

35. Jugoslavjanskije internacionalisty na Ukrajini (1917. -načalo 1918). Sb. »Učastije trudjaščihsja zarubežnyh stran v velikoj oktjabskoj socijalističkoj revoljucii v zaščite jejo zavojevanija«. Moskva, 1965, 80—83.

36. Tolstoj i zarubežnyj mir. Tolstoj i Jugoslavija Sb. »Literaturnoje nasledstvyje«, knj. 1, Moskva, 1965. fragment u kolektivnom radu.

36a. O knjizi N. Grulovića »Novaja i novejšaja istorija«, No. 1, 1964.

1966.

37. Neizvjestnoje pismo Filipa Filipovića. »Sovjetskoje slavjanovedenje«, Moskva, 1966, No. 1.

38. JUGOSLAVJANSKIJE INTERNACIONALISTY V BORBE ZA POBJEDU SOVJETSKOJ VLASTI V ROSSÍF 1917—1921, Moskva, Izd. MGU, 1966, 338.

39. Jugoslavjanskije sovjeti v Rossii 1918—1921. godah, »Voprosy istorii«, Moskva, 1966, No. 6, 44—55.

40. Nekotoryje problemy istorii zarubežnyh slavjan v sovjetskoj istoričeskoj nauke. Sb. »Slavjanskaja istoriografija«. Izd. Moskovskogo universiteta, 1966, 5—47, (Suautor I. M. Bjeljavskaja).

41. Učastyje jugoslavov v partizanskom dviženii v SSSR v gody vtoroj mirovoj vojny (1941—1945.) sb. »Slavjanskije issljeđovanija«, Lenjingrad, 1944, 134—145 i 273—274.

42. Od Livna do Moskve. (Jelisaveta Perković) »Novi svijet«, Sarajevo, 1966., br. 18—19. br. 20—21/1967.

43. Komkor D. F. Serdič. »Vojenno-istoričeskij žurnal«, Moskva, No. 8, 127—128.

1967.

44. Građa za povijest hrvatsko-ruskih veza u drugoj polovici XIX. stoljeća, »Historijski zbornik«, Zagreb, 1966—1967, 369—391.

45. JUGOSLOVENI U OKTOBRU. Beograd, »Narodna knjiga«, 1967, 368.

46. Avtobiografija jugoslavskoga komuniste Vladimira Čopića, »Sovjetskoje slavjanovedenje«, Moskva, 1967, No. 2, 66—68.

47. Jugoslavskije »vovzračšenci« iz Rossii, sb. »Učastije trudjaščihsja zarubežnyh stran v Oktjabskoj revoljucii«, Moskva, 1967., 252—268.

48. Istoriografija novogo vremena stran Evropy i Ameriki, Moskva, Izd. MGU, 1967., Glava IV, Jugoslavskaja istoriografija XIX-načalo XX v. 591—599. (Suautor V. G. Karasjov).

49. Voznikovenije i dejateljnost jugoslavjanskih kommunističeskijh grupp, sb. »Internacionalisty. Trudjaščijesja zarubežnyh stran - učastniki borby za vlast sovjetov«, Moskva, »Nauka«, 1967, 381—394.

51. Geroj bojev za vlast Sovjetov, »Krasnaja zvezda«, Moskva, 24. VIII. 1967.

52. Jugoslaveni u Oktobru, »Vjesnik«, Zagreb, od 25. VI. do 7. VIII. 1967.

53. Jugoslavci v Rojnu, »Jedinstvo«, Daruvar, 7. IX. 1967, 10 nastavaka.

54. Jugosloveni u Oktobru, »Politika«, Beograd, od 27. X. do 10. XI. 1967.
55. Crveni konjanik Genadij Marković, »Arena«, Zagreb, 1967, No. 347, 8—9.
56. Neznani junak ruske revolucije, »TV-15«, Ljubljana, 21. X. 1967. 43.
57. Rdeći konjanik Genadij Marković, »TV-15«, Ljubljana, XII. 1967.
58. Nikola Pašić, SIE, Moskva, 1967, tom 10, 939.
59. Vasilij Pelagić, SIE, Moskva, 1967, tom 10, 951.

1968.

60. Istoriografija novoj i novejšej istorii Evropy i Ameriki, Moskva, Izd. MGU, 1968. Glava VII, Razvitije istoričeskoj nauki v SFRJ (1945—1960), 382—392.
61. Prijevod: Miodrag Vasiljević, Narodnyje pesnji iz Sandžaka po pjevaniju Hamdii Hadžića, Moskva, Muzizdat, 1968.
66. Jaša Prodanović, SIE, Moskva, 1968, tom 11, 593.
67. Petar II Karadžordžević, SIE, Moskva, 1968, tom 11, 97—98.
68. Gavriilo Princip. SIE, Moskva, 1968, tom 11, 568.

1969.

69. Jugoslavenski internacionalisti u SSSR-u poslije građanskog rata, »RAD JAZU«, Zagreb, 1969, knj. 356, 375—408.
70. Istorija Južnyh i Zapadnyh Slavjan, Moskva, 1969. Gl. 12, § 7—9, razdjel po istorii kuljture oHrvatii, Slovenii i Vojevodiny v § 12, Gl. 16, § 5—7 razdel po istorii kuljture jugoslavskih narodov Avstro-Vengrii v § 10.
71. Učastije jugoslavskih narodov v Otečestvennoj vojne Sovjetskog sojuza (1941—1945), »Sovjetskoje slavjanovedenije«. Minsk, 1969, 49—58.
72. Danilo F. Srdić. SIE, Moskva, 1969, tom 12, 801.

1971.

73. BORBA JUGOSLAVSKIH INTERNACIONALISTOV ZA IDEJE OKTJABRJA V JUGOSLAVII 1918—1921. Avtoreferat dissetacii na soiskanije učonoj stepeny doktora istoričeskih nauk. Moskva, 1971, 31.
74. Kako su se u Sovjetskoj Rusiji pripremali za povratak u domovinu bivši jugoslavenski ratni zarobljenici (1917—1921), »Rad« JAZU, Zagreb, 1971. Br. 359, 289—336.
75. V gorah Jugoslavii. Sb. »Jedynym porivom«, Moskva, 1971. 182—191.

1972.

76. Gergi Dimitrov-počotnyj člen Mossovjeta, »Sovjetskije arhivy, Moskva, 1972. No. 3.
77. Prijevod: Tone Svetina, Dorogamy vjetrov, roman istoričeskij, Moskva, 1972. Vojenizdat, 550, (Suautor N. Satarov).
78. Nova građa o srpskom socijalisti Miti Ceniću, »Novinarstvo«, Beograd, 1972, br. 1—2, 114—127.
79. Pamjaty jugoslavskogo istorika Ferdo Čulinovića, »Vjestnik Moskovskogo universiteta«, Moskva, 1972, No. 2, 91—96.

1973.

80. Novoje o Dundiće, »Vojenno-istoričeskij žurnal«, Moskva, 1973. No. 1. 89—92.

81. Jugoslavenski internacionalist Vladimir Čopić u Rusiji 1915—1918, (Prilog biografiji) »Senjski zbornik«, Senj, 1971—1973. knj. V, 319—354.

1974.

82. INTERNACIONALJNYJ OTRJAD (K istorii ekspedicii A. Džangiljdina), Alma-Ata, 1974, 78, (Suautor A. Takenov).

83. Međunarodni odred je premagal puščavo, »Nedjeljni dnevnik«, Ljubljana 20. X. i 27. X. 1974.

84. O Jugoslavenima u bjelogardijskim jedinicama u Rusiji za vrijeme građanskog rata (1918—1920), »Časopis za suvremenu povijest«, Zagreb, 1974. br. 1, 34—56.

85. Nepoznati Končar, »Vjesnik« od 13. do 29. VII. 1974, (Suautor J. Popović).

86. Učesnici Oktobarske revolucije, »Okolo«, Zagreb, 1974, br. 61—63.

1975.

87. Povratnici iz Sovjetske Rusije u borbi za stvaranje ilegalnih komunističkih organizacija uoči prvog kongresa SRPJ (K), »Historijski zbornik«, Zagreb, 1974—1975, 1—26.

88. Jaskanac Vilko Marion - komandant crvenoarmijske divizije, »Kaj«, Zagreb, 1975, br. 6, 53—64.

89. Rade Končar u ustaničkom Zagrebu, »Kaj«, Zagreb, 1975, br. 6, 26—31. (Suautor J. Popović).

90. Emil Čop - sudionik Oktobarske revolucije i borbe za sovjetsku vlast (Prilog biografiji), »Senjski zbornik«, Senj, 1975, 315—350.

91. Hrabra žena Dragica Končar, »Večernji list«, Zagreb, od 4. III. do 16. IV. 1975.

1976.

92. MARKO OREŠKOVIĆ-KRNTIJA. AUTOBIOGRAFIJA S KOMENTAROM, Zagreb, 1976, 350, (suautor J. Popović).

93. Prijevod: MUZEJI I GALERIJE GRADA ZAGREBA. Zagreb, 1976, 70.

94. U BORBI ZA IDEJE OKTOBRA. JUGOSLAVENSKI POVRATNICI IZ SOVJETSKE RUSIJE 1918—1921, Zagreb, 1976, 399.

95. KONČAR - SEKRETAR PARTIJE. Zagreb, 1976, 600.

96. Novi dokumenti o boravku Mite Cenića u Rusiji. »Istorijski časopis«, Beograd, 1976, knj. XXIV, 271—279.

1977.

97. Delež Jugoslavanov udeležcev Oktobra, »Komunist«, Ljubljana, 1977, 1X—X, 46—48.

98. Šezdeset godina Oktobra, »Radničke novine«, Zagreb, od 19. rujna do 7. studenog 1977.

99. Jugoslavenski Oktobarci. Portreti I, »Duga«, Beograd 29. X. 1977. br. 96. 74—77.

100. Oktobarci II, »Duga«, 12. XI. 1977, br. 97, 74—78.

101. Oktobarci III, »Duga«, 26. XI. 1977, br. 98, 60—64.

102. Oktobarci IV, »Duga«, 12. XII. 1977, br. 99, 60—64.

103. Jugoslavenski komunisti u SSSR-u, VII kongres historičara Jugoslavije, Novi Sad, 4—7. X. 1977.

1978.

104. Udio naših iseljenika iz SAD i Kanade u izgradnji socijalizma u SSSR-u, »Iseljništvo naroda i narodnosti Jugoslavije i njegove veze s domovinom«, Zagreb, 1978, 673—685.

105. Barabaš, »Kaj«, Zagreb, 1978. br. 1, 1—45.

106. Gustav BARABAŠ, Zagreb, 1978, 46.

107. Problemi jugoslavenske historiografije Oktobarske revolucije, »VIII. međunarodni slavistički kongres«. Teze. Zagreb 1978, knj. II.

108. Pogovor knjizi: A. Dunajevski, Smrt revolucionarke Jeane Labourbe. Zagreb, 1978, 173—183.

109. Oktobarci V, »Duga«, Beograd, 7. I 1978, br. 100, 96—101.

109^a. Nepoznati dokumenti o Miroslavu Krleži »Vjesnik« 21. V. 1978.

1979.

110. Milan Čopić, »Senjski zbornik«, god. VII, 1976—1979, 113—144.

111. Pomoć naših iseljenika iz SAD i Kanade SSSR-u, »Matica«, Zagreb, 1979. br. 5, 10—12.

112. JUGOSLAVENSKI OKTOBARCI. LIKOVI I SUDBINE. Zagreb, 1979, 253.

113. ZAGREB GRAD HEROJA. SPOMEN-OBILJEŽJA REVOLUCIJE. Zagreb, 1979, 391.

114. VLADIMIR ČOPIĆ - ŽIVOT, RAD I REVOLUCIONARNO DJELO. Gornji Milanovac, 1979, 93.

115. Moj učitelj Zorko Golub, »Kaj«, Zagreb, 1979, br. 1, 57—73.

116. Vladimir Čopić u emigraciji, »Vjesnik«, od 21. I do 2. II 1979.

117. Dundić više nije sporan, »Fokus«, Zagreb, kolovoz 1979. br. 160, 17—20.

118. Još jednom o Vladimiru Čopiću. »Historijski zbornik«, Zagreb, 1978—1989, 331—341.

119. Kad bi zidovi mogli govoriti, »Kaj« 1979. br. 5, 61—70.

120. Vukašin Marković, »Vjesnik«, travanj 1979.

121. Braća Vujović, »Vjesnik«, Zagreb, 29—30. IV. do 1—2. V. 1979.

1980.

122. VOJNIK REVOLUCIJE. ŽIVOT I RAD VLADIMIRA ČOPIĆA. Zagreb, 1980, 394.
123. Beogradski period života R. Končara, zb. »Tri decenija revolucionarnih zbivanja u Beogradu«, Beograd, 1980, 136—150.
124. Tito na pragu revolucije, »Duga«, Beograd, 24. V. 1980, br. 163, 22—25.
125. Izlet u prošlost I, »Kaj«, Zagreb, 1980. br. 3, 47—61.
126. Školarac II, »Kaj«, br. 4, 41—54.
127. Predgovor knjizi Marka Zovka, Kamilo Horvatin. Izgubljeni u staljinskim čistkama, Zagreb, 1980.
128. Štefak Cvijić, »Kaj«, br. 6, 23—38.
129. Nova građa za biografiju Vladimira Čopića, »Historija«, Rijeka, 1980, 3, 263—294.
130. Braća Cvijići, »Vjesnik« od 17. V. do 7. VI. 1980.

1981.

131. TITO KRLEŽA, PRIJERATNI SUSRETI, Zagreb, 1981. 25.
132. U novoj domovini (III), »Kaj«, Zagreb, 1981, br. 5, 24—37.
133. Dogodilo se na Badnjak, »Kaj«, 1981, br. 3, 51—56.
134. Jugoslavenska historiografija o Mađarskoj Sovjetskoj Republici, Zb. »Revolucionarno vreme u Pomurju v letah 1919—1920«, Pomurska založba, 1981, 324—335.
135. Problemi Oktobarske revolucije u jugoslavenskoj literaturi, »Historijski zbornik«, Zagreb 1980—1981, 369—379.
136. Na putu prema Oktobru, (IV), »Kaj«, 1981, br. 1, 33—52.
137. Naši emigranti iz SAD i Kanade u Sovjetskom Savezu (S. Zinić), »Iseljenički kalendar«, Zagreb, 1981. 171—183.
138. Tito - Krleža prijeratni susreti i razgovori, »Vjesnik«, 4. V. 1981.
139. Brozova preprosta trmasta gotovnost, »Delo«, Ljubljana, 3. do 8. X. 1981.
140. Istoriki slavisty Moskovskogo univerziteta, »Historijski zbornik«, Zagreb, 1980—1981. 421—423.
141. U čast 40. godišnjice katedre istorije Južnih i Zapadnih Slavena, »Historijski zbornik«, Zagreb, 1980—1981.
142. Nova knjiga o Lenjinu, »Vjesnik«, 30. VI. 1981.
143. Rec.: M. M. Sumarokova, Demokratičeskije sily Jugoslavii v borbe protiv reakcii i ugrozi vojny 1929—1939, Moskva, 1981, »Historijski zbornik«, Zagreb, 1980—1981. 387—390.
144. Rec.: V. V. Zelenjin, Pod krasnym znamenjem Oktjabrja. »Historijski zbornik«, Zagreb, 1980—1981, 390—393.
145. O jednoj korisnoj knjizi, »Historijski zbornik«, Zagreb, 1980—1981.

1982.

146. PAVLE GREGORIĆ-BRZI (GRAĐA ZA BIOGRAFIJU), Izd. NSB, Zagreb, 1982. 104.

147. KRLEŽA - PARTIJA (MIROSLAV KRLEŽA U RADNIČKOM I KOMUNISTIČKOM POKRETU 1917—1941), Zagreb, »Spektar«, 1982. 279.

148. BRACA CVIJICI. Zagreb 1982, »Spektar-Globus«, 500.

149. Politički sekretar CK KPJ leta 1927. se je opiral Kominterni, »Novi razgledi«, Ljubljana, 29. IX. 1982. 18.

150. Jugoslavenski iseljenici iz SAD i Kanade na Komunističkom univerzitetu u Moskvi, »Iseljenički kalendar«, Zagreb, 1982, 192—196.

151. Ponovno o Vladimiru Čopiću, »Historijski zbornik«, Zagreb, 1982, 271—278.

152. Marksistički kružook na Trešnjevci, zb. »Crvena Trešnjevka«, Zagreb, 1982, 39—42.

153. Vrijedna publikacija, »Vjesnik«, Zagreb, 7. X. 1982.

154. Predgovor knjizi Tome Nikšića: U svijetu za istinom, Zagreb, 1982, 7—10.

155. Rec.: O autoreferatu L. V. Šiškinje, »Radovi«, Zagreb, 1982., br. 15, 267—270.

156. Rec.: A. P. Bažova, Russko-jugoslavskoje otnošenije vo vtoroj poloviny XVIII veka, »Radovi«, 1982., br. 15, 263—266.

157. Rec.: Časopis »Sovjetskoje slavjanovedenije« za 1981. godinu o jugoslavenskoj povijesnoj tematici, »Radovi«, 1982, br. 15, 271—275.

158. Vinko Pajalić, »Krčki zbornik«, Krk, 1982, br. 11, 339—341.

159. Vjekoslav Volarić, »Krčki zbornik«, Krk, 1982, br. 11, 341—344.

160. Vlak se nije zaustavio, »Duga«, Beograd, 31. VIII. 1982. br. 219.

1983.

161. Jugoslavenski napredni pokret u SAD i Kanadi (1935—1945), »Radovi«, Zagreb, 1983, br. 16, 282—286.

162. Prilog o Krčanima u Oktobarskoj revoluciji, »Krčki zbornik«, Krk, 1983, br. 12, 43—54.

163. Iz istorii univerzitetskoga slavjanovedenija, »Radovi«, Zagreb, 1982, br. 16, 292—302.

164. Građa za biografiju Filipa Filipovića, zb. »Filip Filipović revolucionarna misao i delo«, Beograd, 1983. 64—77.

165. Balkanskije narodi i jevropskije praviteljstva XVIII-načalo XX v, »Historijski zbornik«, Zagreb, 1983, 349—352.

166. Građa za biografiju Filipa Filipovića u Sovjetskim arhivima »Historijski zbornik«, 1983, 177—187.

167. Moj rad u željezničkoj radionici 1941. g., »Zbornik sjećanja«, Zagreb, 1941—1945, Zagreb, 1983. 157—164.

168. Stjepan Draganić-Štef, (Prilog za biografiju), »Kaj«, 1983, br. 2, 15—32.

1984.

169. Internacionalne tradicije sinova Hrvatskog Zagorja, »Kaj«, 1984, br. 1, 29—40.
170. O revolucionarnim tradicijama Hrvatskog Zagorja i Prigorja od Gubca do Tita, »Radovi«, 1984, br. 17, 295—296.
171. Josip Šajina - profesor Komunističkog univerziteta u Moskvi, »Historija«, Rijeka, 1982—1984, br. 5, 184—214.
172. Josip Čižinski-Gorkić. Početak revolucionarnog puta, »Radovi«, 1984, br. 17, 161—206.
173. Križka Republika, »Kaj«, 1984, br. 1, 49—75.
174. Krunoslav Heruc pobornik hrvatsko-ruskih veza potkraj XIX. i na početku XX. stoljeća, »Historijski zbornik«, XXXVII (1), Zagreb, 1984, 139—163.
175. Građa za biografiju Marka Oreškovića, »Arhivski vjesnik«, Zagreb, 1984, 7—40.
176. Pisma M. Krleže u Koprivnicu, »Podravski zbornik«, Koprivnica, 1984, 57—78.
177. Zadatak: spasiti Vinka Jeđuta, »Revolucionarni omladinski pokret u Zagrebu 1941—45, Zagreb, 1984. 139—143.
178. Krvavo klasje, »Kaj«, 1984, br. 1, 43—44.

1985.

179. Jugoslavenski sudionici Oktobarske revolucije u borbi protiv fašizma (1936—1945), »Radovi«, 1985, br. 18, 215—248.
180. Gorkić i Sportinterna, »Povijest sporta«, Zagreb, 1985. 64, 347—354.
181. O društvu prijatelja SSSR-a, »Zbornik Instituta Slavonki Brod«, Slavonki Brod, 1985. 129—152.
182. Iz povijesti radničkog i komunističkog pokreta i narodnooslobodilačke borbe u kotaru Pregrada, »Kaj«, 1985. br. 1—2, 105—156.
183. JUGOSLAVENSKI EMIGRANTI IZ AMERIKE U SOVJETSKOM SAVEZU (IZMEĐU DVA RATA), Zagreb, »Spektar«, 1985. 235.
184. Novi dokumenti o Slavku Kolaru, »Kaj«, 1985, br. 3, 57—66.
185. O knjizi »Jugoslavenski napredni pokret u SAD i Kanadi 1935—1945, »Naše novine«, Toronto, 14. XI. 1985.
186. Društvo za unapređenje i poljepšanje Pregrade, »Kaj«, 1985, br. 1—2, 233—235.
187. Intervju na temu o staljinističkim čistkama naših ljudi, »Dnevnik«, Novi Sad, 29. VII. 1985.

1986.

188. Željezničari Sjeverozapadne Hrvatske u narodnooslobodilačkoj borbi i socijalističkoj revoluciji 1941—1945, zb. »100 godina željezničke pruge Zaprešić—Varaždin—Čakovec—Krapina«, Varaždin, 1986. 91—117.
189. Odgovor Nadeždi Jovanović, »Časopis za suvremenu povijest«, Zagreb, 1986, br. 1, 115—128.

190. Što kažu novi arhivski dokumenti o odnosu Krleža—KPJ, »Republika«, Zagreb, 1986., br. 9—10, 969—975.

191. Moj rad u željezničkoj radionici 1941. godine, »Zagrebački željezničari u revoluciji«, Zagreb, 1986, 150—166.

192. Dragocjeni priručnik, »Historijski zbornik«, 1986.

193. O knjizi Đ. Gajdeka, Siščani i Banijski u građanskom ratu u Španjolskoj 1936—1939, »Historijski zbornik«, 1986.

194. Biografije poginulih Zagrepčana-dragocjeni priručnik, »Historijski zbornik«, 1986. 331—333.

195. Sjećanje na Franca Klopčiča, »Radovi«, Zagreb, 1986., br. 19, 322 — 324.

196. Rec.: L. J. Rovnjakova, Borba Južnih slavjan za svobodu i ruska ja periodičeskaja pečat, »Radovi«, 1986, br. 19, 273—275.

197. Građa za biografiju Rudolfa Hercigonje, »Radovi«, Zagreb, 1986, 19, 179—219.

198. Dobrovoljci iz Hrvatskog Zagorja u oslobodilačkom ratu Španjolske 1936—1939, (Primjer regionalne historiografije), »Španjolska 1936—1939, Zagreb, 1986, 370—379.

1987.

199. Ruski emigranti i narodnooslobodilačka borba naroda Jugoslavije, »Historijski zbornik«, Zagreb, 1987, 297—307.

200. Bernard Stulli — historičar revolucionarnog pokreta mornara 1918. godine, »Arhivski vjesnik«, Zagreb, 1987, br. 30, 53—57.

201. Pisma Ante Cilige glavnom uredniku »Nove Evrope«, Milanu Ćirčinu (1936—1940), »Radovi«, 1987, br. 20, 215—268. (Suautor P. Strčić).

1988.

202. Profesor KUNMZ-a u Moskvi. (Prilog za biografiju), »Pazinski memorijal«, Pazin, 1988., br. 17, 91—118.

203. Lepoglavska kaznionica—marksistički univerzitet, »Kaj«, 1988, br. 3—4, 121—139.

204. GORKIĆ—ŽIVOT, RAD I POGIBIJA, Zagreb, »Globus«, 1988. 398.

205. AFERA DIAMANTSTEIN. PRVI ANTIKOMUNISTIČKI PROCES U KRALJEVSTVU SRBA, HRVATA I SLOVENACA, Zagreb, »Naprijed«, 1988, 234.

206. Staljinistički obračun s jugoslavenskim partijskim rukovodstvom u SSSR-u, »Radovi«, 1988. 81—106.

207. Problemi regionalnoj historiografije o oktobarskoj revoluciji (na primjeru Glinskog kraja), zb. »Glina kroz stoljeće 1244—1944—1984«, Glina, 1988, 174—176.

208. Nepoznata ostavština A. B. Šimića. »Republika«, 1988, br. 11—12, 86 — 135.

209. Iz ostavštine A. B. Šimića, »Sabrana djela A. B. Šimića«, Zagreb, 1988.

210. Dva enciklopedijska izdanja u SSSR-u o oktobarskoj revoluciji i građanskom ratu o Jugoslaviji, »Radovi«, 1988, br. 21, 278—281.

211. Put bez povratka Milana Gorkića, »Dnevnik«, Novi Sad, od 24. XI—12. XII 1988.

212. U žrvnju staljinskih čistki, »Vjesnik«, Zagreb, od 18. X—9. XI. 1988

213. Gorkić-život i revolucionarni rad u Bosni, »Oslobođenje«, Sarajevo, od 13. VIII—15. IX 1988.

214. Oni koji se nisu vratili, (Intervju), »Polet«, Zagreb, 11. XI. 1988, br. 398.

1989.

215. Dr Ante Ciliga-otpadnik komunizma i staljinske čistke, »Radovi«, 1989. br. 22, 267—296.

216. Vladimir Čopić-kao novinar, zb. »Senjski zbornik«, Senj, 1989. 198—206.

217. Upravnik jugoslavenskog sektora KUNMZ-a, »Međimurje«, Čakovec, 1989, br. 15—16, 23—38.

218. Istranin-internacionalist Ante Pletikos (Prilog za biografiju), »Dometi«, Rijeka, 1989, br. 10, 675—682.

219. Radničko turističko društvo »Prijatelj prirode« Hrvatske pod budnom paskom policije između dva rata, »Povijest sporta«, Zagreb, 1989, 31-46.

220. Staljinistička likvidacija rukovodstva KPJ, »Dnevnik«, Novi Sad od 1. IX do 1. X 1989.

221. Nisam pokleknuo pred emigracijom. »Glas podravine«, 17. V. 1989.

Dr Dragutin Pavličević

FILOZOFSKI FAKULTET ZAGREB - HUMANISTIČKE I DRUŠTVENE ZNANOSTI

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
ИНСТИТУТ ХОРВАТСКОЙ ИСТОРИИ

RADOVI

VOL. 23

ZAGREB

1990.

FILOZOFSKI FAKULTET ZAGREB - HUMANISTIČKE I DRUŠTVENE ZNANOSTI

Izdavač: ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST

UREDNIČKI ODBOR

Branka BOBAN, Zagreb, Mirjana GROSS, Zagreb, Josip LUČIĆ, Zagreb, Marijan MATICKA, Zagreb, Ivan OČAK, Zagreb, Tomislav RAUKAR, Zagreb, Petar STRČIĆ, Zagreb

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Josip LUČIĆ, Zagreb

Adresa uredništva: Filozofski fakultet Zagreb — Humanističke i društvene znanosti, Zagreb, Krčka ul. 1

Časopis izlazi jednom godišnje

Izdavanje časopisa sufinancira Samoupravna interesna zajednica za znanstveni rad SR Hrvatske - VII.

Rješenjem Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu SR Hrvatske br. 6859/1 od 5. X. 1982. časopis »Radovi« oslobođen je plaćanja poreza na promet proizvoda.

Časopis je registriran u Republičkom komitetu za informacije SR Hrvatske pod br. UP-547/2 — 84 — 1984.